

Kontrole legalności zatrudnienia cudzoziemców w 2009 r.

Informacja prasowa

Inspektorzy pracy przeprowadzili **1,7 tys. kontroli** legalności zatrudnienia w 2009 roku. Objęli nimi 1 617 podmiotów (w większości małe firmy), zatrudniających ponad 10,3 tys. cudzoziemców.

Naruszenia prawa stwierdzono w **43%** podmiotów poddanych kontroli, przy czym **nielegalne wykonywanie pracy przez cudzoziemców** – tj. bez zezwolenia na pracę, na innym stanowisku lub na innych warunkach niż określone w zezwoleniu, bez ważnej wizy lub innego dokumentu uprawniającego do pobytu na terytorium RP bądź podstawy pobytu uprawniającej do wykonywania pracy lub bez zawarcia wymaganych umów o pracę lub umów cywilnoprawnych – **ujawniono w blisko 13% skontrolowanych zakładów.**

Ujawniono ponad dwukrotnie więcej przypadków nielegalnego zatrudnienia cudzoziemców niż w 2008 r. (697 w ub. r. i 343 w 2008 r.).

Największą grupę pracujących nielegalnie obcokrajowców stanowili cudzoziemcy pochodzący z państw b. Związku Radzieckiego (59% – 414 osób; w tym 332 obywateli Ukrainy). Druga pod względem liczebności grupa - **obywatele krajów dalekowschodnich (21% – 144 obcokrajowców);** w 2009 r. dominowali w tej grupie obywatele **Chin** (w 2008 r. - obywatele Wietnamu). Nielegalną pracę podejmowali także obywatele **Filipin, Tajlandii, Nepalu.**

Najczęściej w województwach: **dolnośląskim,** pomorskim i lubelskim.

Największe nasilenie nielegalnej pracy cudzoziemców: przetwórstwo przemysłowe (25% ujawnionych przypadków), **budownictwo** (17%), handel i naprawy (11%), transport i składowanie oraz hotele i restauracje (po 10%).

Główne nieprawidłowości:

- **brak zezwolenia** na pracę - w **co piątym** kontrolowanym podmiocie,
- **naruszanie praw pracowniczych** obcokrajowców, np. w zakresie wypłaty wynagrodzeń za pracę czy przestrzegania przepisów o czasie pracy, a także niedopełnienie obowiązku zgłaszania cudzoziemców do ubezpieczenia społecznego oraz opłacania za nich składek na to ubezpieczenie i Fundusz Pracy – w **co czwartym skontrolowanym podmiocie.** Stwierdzono m.in. wypłacanie cudzoziemcom wynagrodzenia w wysokości niższej niż określona we wniosku o wydanie zezwolenia na pracę,

- **nieprawidłowości w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy** - w **co trzecim kontrolowanym** podmiocie, w odniesieniu do 21% obcokrajowców objętych kontrolą tego zagadnienia.

W drugiej połowie 2009 r. inspektorzy pracy podjęli liczne **kontrole interwencyjne w związku z drastycznym naruszaniem praw pracowniczych cudzoziemców spoza obszaru UE/EOG**, wykonujących pracę na terytorium Polski. Nieprawidłowości dotyczyły m.in.: zatrudniania bez pisemnych umów o pracę i zgłoszeń do ubezpieczenia społecznego; nieprzestrzegania norm czasu pracy i wymaganych okresów odpoczynku - w skrajnym przypadku jedna z osób pracowała 20 godzin na dobę, niewypłacania świadczeń pieniężnych ze stosunku pracy; zatrudniania cudzoziemców niezgodnie z warunkami określonymi w zezwoleniach na pracę. Inspektorzy stwierdzali zakwaterowanie cudzoziemców w niewłaściwych warunkach socjalnych, zawiadamiając o tym właściwe organy.

Naruszenia prawa pracy dotyczyły dużych grup cudzoziemców specjalnie zwerbowanych przez agencje zatrudnienia, głównie do wykonywania pracy tymczasowej w sektorze rolniczym (przypadek obywaterek Filipin pracujących przy zbiorze pieczarek w woj. lubelskim oraz obcokrajowców z Ukrainy i Tajlandii świadczących prace związane z uprawą sadzonek kwiatów w okolicach Opola).

Zastosowane środki:

- wystąpienia do ponad 1,4 tys. pracodawców i przedsiębiorców, zawierające blisko 9,4 tys. wniosków zobowiązujących do usunięcia nieprawidłowości,
- ujawniono 656 wykroczeń, w stosunku do ich sprawców inspektorzy pracy nałożyli grzywny w drodze 54 mandatów karnych, skierowali 335 wniosków o ukaranie do sądów, zastosowali 123 środki oddziaływania wychowawczego (upomnienia, ostrzeżenia). W 32 przypadkach skierowali do prokuratury zawiadomienia dotyczące 46 czynów noszących znamiona przestępstwa,
- w 420 przypadkach inspekcja pracy zawiadomiła właściwe organy władzy i organy nadzoru nad warunkami pracy o naruszeniach przepisów dotyczących legalności zatrudnienia cudzoziemców oraz przepisów o cudzoziemcach. Dominowały powiadomienia kierowane do wojewodów oraz do Straży Granicznej.

**Ujawnieni przez PIP cudzoziemcy,
którzy nielegalnie wykonywali pracę w Polsce – według obywatelstwa**

Obywatelstwo	Liczba cudzoziemców nielegalnie zatrudnionych		
	2009	2008	2007 ^{*)}
Ukraina	332	87	105
Chiny	58	33	11
Białoruś	46	12	24
Indie	34	1	5
Filipiny	29	0	0
Wietnam	27	42	16
Bułgaria	22	6	0
Tajlandia	21	0	0
Turcja	17	10	2
Nepal	15	0	0
Mołdowa	14	50	6
Tadżykistan	11	0	0
Armenia	9	6	3
Maroko	8	1	0
Republika Korei (Korea Południowa)	6	10	15
Rosja	2	11	38
Mongolia	2	7	3
Tajwan	1	10	0
Malezja	0	0	17
Pozostałe	43	57	24

**) drugie półrocze 2007 r. – PIP prowadzi kontrole legalności zatrudnienia od 1 lipca 2007 r. na mocy ustawy o PIP z 13 kwietnia 2007 r.*